

אמוץ גלעדי

שני סיפורים

שבע נקודות תצפית

1. ממעוף הציפור

האובייקט מיוצג על ידי נקודה בהירה הנעה במסלול מסובך להפליא. הוא לא עוצר אף לרגע, אך מהירות התקדמותו הולכת ופוחתת עם הזמן. לא נראה שיש היגיון כלשהו המכתיב את כיוון ההתקדמות.

2. מאחור

(א) ממרחק חמישה מטרים:

גובהו של האובייקט 1.70 מ' והוא בעל גפיים ארוכות במיוחד. קירח לחלוטין. צעידתו אגרסיבית, אולי כריאקציה לצליעה הניכרת ברגל שמאל. הרושם הנוצר הוא של מאבק מתמשך עם המדרכה, מאמץ מתמיד לדחוף אותה אחורה בעזרת הסוליות. תחילה האובייקט שולח את רגל ימין עשרים ס"מ קדימה ומנחית אותה על המדרכה; אז הוא גורר מעט את רגל שמאל, מרים קצת גם אותה ושומט אותה עשרה ס"מ קדימה. צורת ההליכה הזאת יוצרת תבנית מוזיקלית החוזרת על עצמה אינספור פעמים: רגיעה חיכוך חבטה. עור הקרקפת לבן (להוציא שלושה כתמי לידה בינוניים), חלק ומתוח כמו שקית חלב. משני צדי הראש מזדקרות אוזניים גדולות אך דקיקות, כמעט שקופות. העורף זהה בצבעו ובמרקמו לקרקפת ונבלע בתוך חולצת טריקו בלוייה בצבע אפור, הדבוקה לגוף בגלל הזיעה. האובייקט לבוש מכנסי ג'ינס דהויים ונעול נעלי פלדיום שחורות ומאובקות. באזור העקב השמאלי מנותקת הסוליה מהבד, ודרך הפתח נגלה עור מושחר ושרוט. הראש זקוף והאובייקט אינו מפנה, מרים או מוריד אותו, מה שגורם לא מעט תקלות (אובדן של שיווי המשקל בגלל היתקלות בבליטות שבמדרכה, דריכה על סוגים שונים של טינופת, היתקלות באנשים המגיחים מהצד, היפגעות מכלי רכב בעת חציית הכביש). למרות שפניו לא נראות, ברור לחלוטין מתי מתחילה הצעידה להלאות אותו ומתי היא מתחילה לייסר אותו: מלבד האטת הקצב והאצת הנשימות, גם הוצאת כפות הידיים (המכוסות כפפות צמר שחורות) מכיסי

המכנסיים ושיתופן במאמץ ההליכה מלמדות על מצוקתו ההולכת וגוברת. נראה שהידיים מנסות כעת לדחוף אחורה את האוויר וכל דבר אחר העשוי להפריע את ההתקדמות.

(ב) ממרחק מטר אחד:

האובייקט מדיף ריח דוחה ביותר, של אשפה שעמדה זמן רב בשמש. נשימותיו יוצרות תבנית מוזיקלית החוזרת על עצמה בלי סוף במכניות מוחלטת: שאיפה חטופה המלווה בקרחור קצרצר, ואחריה נשיפה ארוכה. בין התבנית הזאת לתבנית המוזיקלית של הצעדים נוצרים יחסים קונטרפונקטיים מורכבים, בהשתנות מתמדת: הראשונה מתבצעת יותר ויותר לאט, בעוד שהשנייה מושמעת במהירות הולכת וגוברת. כתמי הלידה שעל הקרקפת מזכירים כתמי דיו של מבחן רורשך.

3. מלמטה (דרך רצפת זכוכית)

סוליות מזוהמות ביותר. חור בקוטר ארבעה ס"מ בסוליה השמאלית, באזור כרית הרגל, שדרכו נגלה עור מושחר ושרוט וכן פצע מוגלתי המשאיר כתמים צהבהבים קטנים על הרצפה. במקום הרחש המחוספס של גרירת הסוליה על האספלט, נשמעת כעת אוושה כְּשֶׁל מגבים על שִׁמְשֵׁת מכונית. גם הרקיעות והחבטות נשמעות אחרת, חלולות.

4. מלפנים

(א) ממרחק חמישה מטרים:

גלגלי עיניים בצבע שחור, חוסר סימטריה בין העיניים (הימנית פקוחה מעט יותר מהשמאלית), מבט המופנה בקו ישר קדימה ועם זאת לא ממוקד ככל הנראה בשום דבר, גבות א־סימטריות (הימנית גבוהה מעט יותר מהשמאלית), עור פנים יבש שצבעו ומרקמו מזכירים קלף עתיק (כך גם עור הצוואר), שלושה כתמי לידה בינוניים על המצח, אף נשרי, עצמות לחיים בולטות, שְׁעַר פנים לבן ומדובלב, שפתיים סדוקות וחתומות. אף שריר בפנים אינו נמתח, ובסך הכול הן חסרות הבעה לחלוטין. בכל הנוגע לזיהוי של סימני מצוקה, אין אפוא בהתבוננות מלפנים שום יתרון על ההתבוננות מאחור. מבעד לחולצה ניתן להבחין ברזון של האובייקט. הרגליים משמיעות כל הזמן את המוזיקה המונוטונית שלהן: רקיעה חיכוך חבטה.

(ב) ממרחק מטר אחד:

האובייקט מדיף ריח חריף ביותר של אשפה ומשמיע במכניות גמורה את התבנית המוזיקלית של הנשימות – שאיפה חטופה המלווה בחרחור קצר, נשיפה ארוכה – הנמצאת בקונפליקט מתמיד עם מוזיקת הצעדים. לשלושת כתמי הלידה שעל המצח צורות מוגדרות: סהר, מגן-דוד וצלב. גלגלי העיניים ניחנים בקריסטליות מסוימת.

5. מהצד (מרחק חמישה מטרים)

קו התפר שבין עור הפנים לעור הקרקפת יורד מהקודקוד, חוצה את האוזן לשניים ונמשך לאורך הצוואר עד להיעלמותו מתחת לחולצה.

תרגום

אם הולכים ישר עד הסוף, פונים שמאלה ועוד פעם שמאלה, יורדים במדרגות ושוב ממשיכים ישר עד הסוף, פונים ימינה ויורדים במדרגות, נכנסים לבניין השני משמאל, עולים חמש קומות, פותחים את הדלת הימנית שאף פעם לא נעולה, הולכים עד קצה המסדרון ופונים שמאלה, דוחפים את הדלת הפתוחה למחצה, נכנסים פנימה, מדליקים את האור ומזיזים הצידה את ערמת הסחבות, אפשר לראות אותו. חוויה מיוחדת במינה השווה את הטרחה. אפשר גם להתקשר אליו, אך התנסות מותרה רושם שטחי יותר. שהרי הוא אילם. או לפחות מעולם לא הוכיח את ההפך.

חשוב אפוא להצטייד במתורגמן. בלעדיו יאבד הביקור מערכו: הבהייה בו כשלעצמה אינה מרתקת בהרבה מההאזנה לשתיקתו בטלפון. כי הוא כמעט לא זז. או ליתר דיוק, לא בצורה שהעין הבלתי מזוינת עשויה לקלוט. המתורגמן מסוגל להבחין בכל העוויות הקטנות של הגוף הזה ולהעביר אותן, ככל האפשר, לשפת הדיבור. הוא גם יכול לבצע את התהליך ההפוך, כלומר: לתרגם את שאלותיו של התייר לשפת העוויות. כך מתפתחת שיחה. למשל:

”כמה זמן אתה נמצא פה?”

”כמה שנים טובות.”

”כמה בערך?”

”מהתקופה הניאוליתית. אתה יכול לעשות לבד את החשבון.”

"ממה אתה חי?"
"החיים מתים."
"התכוונתי: ממה אתה מתקיים."
"מצירוף מקרים."
"מה אתה אוכל?"
"מֶן."
"ושתייה?"
"לא צמא."
"ומה עם שכר דירה?"
"מה?"
"איך אתה משלם שכר דירה?"
"אף פעם לא עשיתי דבר כזה."
"מה?"
"אף פעם לא..."
"אז איך לא זרקו אותך מכאן?"
"לא יודע. לא מבין בפסיכולוגיה."
"כמה שנים אמרת שאתה כאן?"
"כמה שנים טובות."
"ואף פעם לא ניסו לזרוק אותך?"
"מי?"
"בעל הדירה."
"לא. אף פעם לא ראיתי אותו. לא יודע מי זה."
"הוא בטח היה פה פעם. אולי לא שמת לב."
"אולי. אולי זה אתה?"
"לא, אני תייר."
"אולי זה הוא."
"מי?"
"זה שמתרגם."
"איך איבדת את הגפיים שלך?"
"צירוף מקרים."
"מתי זה קרה?"
"אתמול."
"איך אתה מסתדר בלעדיהן?"
"הזמן עושה את שלו."

"בן כמה אתה?"
 "אחת-עשרה."
 "אתה באמת אילם?"
 "אין תגובה."
 "איך אתה משלם חשבונות?"
 "חשבונות?"
 "חשמל, מים, גז."
 "לא משתמש במים וגז. גם לא בחשמל. רק התיירים שנכנסים לפה מדליקים ומכבים את האור."
 "אז איך לא ניתקו לך את החשמל?"
 "לא יודע. לא מבין באלקטרוניקה."
 "איך קוראים לך?"
 "חיים."
 "נעים מאוד."
 "אתה לא חושב שהוא צריך הפסקה?"
 "מי?"
 "זה שמתרגם."
 "לא. הוא בסדר."
 "כמה אתה משלם לו לשעה?"
 "שכר מינימום."
 "איך הגעת לכאן?"
 "הלכתי ישר עד הסוף, פניתי שמאלה ושוב..."
 "אני בעצמי עשיתי את הדרך הזאת פעם. תחשב בעצמך לפני כמה זמן זה היה."
 "מה הביא אותך לפה?"
 "צירוף מקרים נדיר."
 "ניסית פעם לחזור?"
 "יש רק כיוון אחד: קדימה. הולכים קדימה בלי לעצור. נכנסים. סוגרים את הדלת למחצה. נשכבים על הרצפה. מתכסים."
 כשהגוף הזה נאלם דום, מגיע הזמן ללכת. עקרונית אין אמנם שום מניעה להמשיך לעמוד שם, אך גם אין טעם לעשות זאת. חשוב בסיום הביקור להחזיר את המצב לקדמותו, לטובת התיירים הבאים: לכסות בסחבות, לכבות את האור וכן הלאה.